

Opinia Polskiej Izby Informatyki i Telekomunikacji (PIIT)**do projektu rozporządzenia dotyczącego Europejskich Portfeli Biznesowych (COM(2025)838)****1. Ocena ogólna**

Projekt należy ocenić pozytywnie co do kierunku: rozszerza europejskie ramy tożsamości cyfrowej na potrzeby relacji biznes–administracja oraz biznes–biznes i porządkuje kwestie reprezentacji/umocowań w procesach cyfrowych (motyw 2, motyw 18). Jednocześnie wymaga doprecyzowań, aby: (i) nie tworzyć rozwiązań równoległych wobec modelu usług zaufania i poświadczeń atrybutów, (ii) nie ograniczyć konkurencji rynkowej w praktyce wdrożeniowej, oraz (iii) realnie umożliwić zastosowania B2B, a nie wyłącznie B2A/A2B (motyw 11, art. 16).

2. Uwagi do motywów

Motyw 2 - Popieramy oparcie Europejskich Portfeli Biznesowych na tym samym fundamencie prawnym i zaufania co europejskie ramy tożsamości cyfrowej (eIDAS). Warunkiem sukcesu jest zachowanie spójności: te same zasady bezpieczeństwa, odpowiedzialności i nadzoru powinny dotyczyć także funkcji portfela w obszarze podpisu, atrybutów i doręczeń.

Motyw 11 - Włączenie kwalifikowanej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego jako bezpiecznego kanału komunikacji jest zasadne. Jednocześnie tekst powinien wprost zabezpieczyć neutralność technologiczną i konkurencję: portfel nie może prowadzić do faktycznego preferowania pojedynczego dostawcy lub pojedynczego modelu komunikacji w danym państwie. Dodatkowo należy jednoznacznie wzmacniać scenariusze B2B (nie tylko kontakt z administracją).

Motyw 18 - Rozwiązanie problemu reprezentacji i pełnomocnictw jest kluczowe dla portfeli biznesowych. Mechanizm umocowań powinien być projektowany tak, aby minimalizować ryzyka ujawniania relacji wewnątrzorganizacyjnych i nie prowadzić do tworzenia de facto publicznych rejestrów pełnomocnictw. W praktyce interoperacyjność i prywatność najlepiej zapewnić przez stosowanie poświadczeń atrybutów jako nośnika uprawnień.

Motyw 33 - Popieramy oparcie kluczowych atrybutów i uprawnień na kwalifikowanych (lub równoważnie zaufanych) poświadczeniach atrybutów, co pozwala na spójne zarządzanie cyklem życia, odwołaniami i aktualizacjami oraz ułatwia transgraniczną interoperacyjność.

3. Uwagi do artykułów

Art. 3 ust. 1 lit. b) - Definicja portfela powinna wprost wspierać pełen wachlarz usług zaufania, bez zawężania do wybranych funkcji. W szczególności warto utrzymać możliwość korzystania z usług kwalifikowanych oraz niekwalifikowanych (tam gdzie to uzasadnione), przy jednoznacznym rozróżnieniu statusu kwalifikowanego w interfejsie i dokumentacji.

Art. 3 ust. 1 lit. c) - Mechanizm tworzenia pełnomocnictw powinien być opisany w sposób jednoznacznie spójny z modelem poświadczeń atrybutów, aby nie powstał równoległy system pełnomocnictw poza ramami elektronicznych poświadczeń atrybutów. Rekomendowane jest doprecyzowanie, że pełnomocnictwa są realizowane jako poświadczenia atrybutów (w tym kwalifikowane, gdy wymagany jest najwyższy poziom zaufania).

Art. 4 - W wersji polskiej należy poprawić brzmienie w kierunku „w formie pisemnej” zamiast „w formie papierowej”, aby zachować poprawność prawną i spójność terminologiczną.

Art. 5 ust. 2 - Dla „usług dodatkowych” potrzebne jest doprecyzowanie, że mogą obejmować także usługi zaufania inne niż podstawowe funkcje portfela, oraz że portfel powinien jasno komunikować użytkownikowi, czy dana usługa w ramach portfela ma status kwalifikowany.

Art. 7 ust. 3 - Projekt powinien unikać wrażenia „dwóch prędkości” w obowiązkach dostawców portfeli. Jeżeli część podmiotów miałaby istotnie lżejsze obowiązki - mniejsze niż usługi kwalifikowane, pojawi się nierówność rynkowa i ryzyko obniżenia poziomu zaufania do całego ekosystemu. Rekomendowane jest doprecyzowanie zasad odpowiedzialności i nadzoru w sposób zapewniający równy poziom wymagań bezpieczeństwa równoznaczny z poziomem usług kwalifikowanych, z możliwością proporcjonalnego różnicowania szczegółów technicznych i audytowych, ale bez tworzenia kategorii o istotnie niższych obowiązkach.

Art. 8 ust. 3 pkt 3 - Jeżeli Komisja lub podmioty publiczne mają dostarczać poświadczenia atrybutów, powinno to odbywać się w tym samym reżimie zaufania co pozostałe elementy ekosystemu. Należy doprecyzować, że takie poświadczenia (jeżeli mają służyć do krytycznych zastosowań) powinny mieć formę kwalifikowanych poświadczeń atrybutów albo równoważnie zaufaną formę, zgodną z ramami.

Art. 16 - Przepis powinien jednoznacznie wspierać transakcje prywatne: relacje biznes–biznes, a także komunikację portfel–portfel i wykorzystanie doręczeń w B2B. W przeciwnym razie efekt gospodarczy portfeli będzie ograniczony, a wdrożenia skupią się głównie na relacjach z administracją.